

UDVARHELYI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fill. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 korona.

Felölös szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Mezőgazdasági háziipar.

Az egyre sulyosbodó gazdasági viszonyok közt, hogy a gazda jövedelmét fokozhassa, minden munkát meg kell ragadnia, ami jövedelmet hoz a házhoz, vagy amely munka által legalább is készkiadástól szabadul meg.

A kisgazda, midőn ősszel a mezőn való munkát bevégezte, ettől az időtől fogva rövid ideig tartó külső munkákon kívül, alig dolgozik valamit. De a nyári mezei munka legnagyobb része is olyan, hogy a gyermekeket és öregeket csak korlátozottan lehet használni, s így a serdültebb gyermekeknek és öregeknek sokra képes munkaereje csaknem egészen parlagon hever.

Már régi idő óta szokásban volt a magyar nép körében, hogy a mezei munka szünete alatt a téli hónapokban házi foglalatossággal töltötte az egész háznép az idejét. Még nem is oly rég időben házi szorgalomból telt ki a családnak minden fehérruhája, sőt sok vidéken még a felső ruha szövete is. Házi tevékenység állította elő a gazdaságban használt eszközöket a szükséges faragó munkát. Erős mesterrük volt — a szükség.

Utóbbi évtizedekben azonban nagyot változott a világ, a gyárak nagy tömegben és olcsón állítják elő a mindennapi élet legszükségesebb portékáit, s az olcsó szállítási eszközökön, vasutakon gyorsan hordják azokat szét az ország minden részébe.

Minden falusi boltban olcsón meglehet venni azokat a tárgyakat, melyek elkészítésével a gazdának huzamosan kellett vesződnie. Az olcsó árak és szemnek tetszetős külső csakhamar nagy és állandó vevőközönséget szerzett a gyári cikkeknek.

A gazdanép ezzel, hogy olcsóbban jut szükségletéhez, csak nyert volna, ha az olcsó munkát a gépeknek hagyta volna, maga pedig más, géppel még nem üzhető, jövedelmező munka után látta. Csakhogy — sajnos — ez nem így történik, az üzleti szellem hiánya folytán a földmivelő nép, mikor a gyáripar versenyre kelt a házi szorgalommal, elcsüggedt, s lassan minden ipari foglalkozással felhagyott. Így mentek tönkre azután olyan házi foglalkozási ágak is, melyek a gépek versenye mellett is fönmaradhattak volna, sőt azokból jövedelmet is lehetett volna teremteni.

A jövedelmező háziipar tevékenységének alapfeltétele első sorban a szükséges munkaerő. Ez kétségtelen, hogy nagy hőségben áll rendelkezésre, amennyiben a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság téli ideje, a gyermekeknek és öregeknek az esztendő legnagyobb része munka nélkül, meddön megy veszendőbe.

A második alapfeltétel, mely az ipari tevékenységhez szükséges: a bőséges és olcsó nyersanyag. Itt bátran mondhatjuk, hogy uszunk a bőségben s igen gyakran a nyersanyag értéke a szállítási költséget ki nem bírván, mint értéknélküli anyag pocsékolódik el. De meg mezőgazdaságunk igen sok terménye szinte kínálja magát a feldolgozásra s mint-hogy ez itthon nem igen történt meg, a nyersanyag szépen kivándorolt külföldre s mint kész árut drága készpénzen vásároltunk vissza.

Az 1898—99. év telén a népies gazdasági előadásokkal, illetőleg gazdasági tanfolyamokkal kapcsolatban rendezett háziipari oktatás biztató eredménye folytán a földmivelésügyi miniszter a mezőgazdasági háziipar-oktatásnak az egész országra való kiterjesztését vette föl programjába. Az elmúlt tél folyamán ennek folytán már több mint 200 mezőgazdasági háziipari tanfolyam tartatott, gazdasági egyesületek, gazdasági körök, földmivessiskolák és vándortanárok által szervezve.

Az oktatás felölelte a kosárfonást, a kefe- és seprűkötést, a szalma- és gyékényfonást, méh-kas-

készítést, gyümölcs-csomagoló ládák készítését, gazdasági eszközök részeinek, gazdasági és kerti kézi eszközök készítését, továbbá a nők részére a kerti termékek, zöldség- és gyümölcsfélék csomagolását, aszalást, konzerválást, gyümölcs-izek, gyümölcs-sajtok, tarhonya stb. közfogyasztást képező cikkek készítését s azok értékesítési módjait. Tanfolyamonként a felsorolt házi-ipari ágakból az oktatás csakis az azon vidéken divó vagy ott haszonnal meghonosíthatókat ölelte fel.

A háziipar fejlesztése érdekében kifejtett akciónak mindenestre maradandó hatása csak úgy lesz, eredményre csak az esetben lehet számítani, ha a készült tárgyak értékesítésére is megadjuk az irányt és módokat. A helyi keresletnek örvendő tárgyak készítésén kívül itt első sorban — mint fentebb is említettem — azon cikkek jönnek számba, melyekből tömeges mennyiség szükségeltetik, így szőlő, gyümölcs, baromfi-szállító kosarak, czirok-seprük, gyékény- és szalmafonások, melyek legnagyobb része szokásos vagy meghatározott minták szerint készülnek s jönnek forgalomba, ezek készítését és szállítását a gazdák szövetkezeti alapon szervezve vállalhatnák el, a megrendelést a nagyobb városokban szervezendő mintaraktárak közvetítenék. Megszivlelendő mintául szolgálhat erre a kunágotai kisgazdák által alakított czirokfeldolgozási szövetkezet, hol a gazdák a saját cziroktermésüket együttesen dolgozzák föl és értékesítik szép haszonnal. Gyümölcs-szállító kosarakból, gyümölcstermő vidékek nagyobb forgalmu vasuti állomásain raktárak létesíttetnének, hol a termelők beszerezhetnék a vasut által előirt alakú kosarakat.

Ez a célja tehát a mezőgazdasági házi ipari tanfolyamoknak s nem mesterek nevelése, s nem izléses disztárgyak előállítására, hanem olcsó, de megfelelő gazdasági s szállító-kosarak s más gazdasági eszközök készítésének oktatása.

A mezőgazdasági háziipar üzése fogja rávezetni a földmivelő népet gazdasági és kerti terményeinek oly értékesítési módjára, mely annak értékét nagyban emelvén, szép haszonnal fizeti meg a reá fordított fáradságot. Így érti meg majd a föld népe azt a bölcs mondást, hogy „markolj csak keveset, de azt jól megszorítsd, ne a földet, hanem a munkát szaporítsd,” mert tapasztalja, hogy nemcsak a drága pénzen vásárolt föld szaporíthatja a jövedelmét, hanem a cél tudatos, helyes irányu munkálkodással, minden pénz befektetés nélkül is, meglévő földjéből, terményeinek jobb értékesíthetése folytán, több és biztosabb jövedelmet képes előteremteni.

Keller Gyula.

Belföld.

Dr. László Mihály városunkban. Dr. László Mihály, városunk két cikluson át volt köztisztviselőként álló képviselője, folyó hó 22-én városunkba érkezik beszámolója megtartására. László a választások mezejéig választói között, városunkban marad.

A választók névjegyzéke. Az 1899-ik évi XV. t.-cz. 163. §-a értelmében, az 1874-ik évi XXXIII. t.-cz. 88. §-ában említett általános választási jegyzőkönyv, a szavazatszedő küldöttségnek jegyzőkönyvei, a szavazási rovatos ívek, valamint a választók névjegyzékének a törvényhatósági levéltárban őrzött példányai másolatának leírása és hitelesítése díjazásáról a következő díjak állapítottak meg: 1. A jegyzőkönyvek másolataiért ivenként 1 korona. 2. A névjegyzék másolataiért minden egyes név után 1 fillér. 3. A hitelesítésért ivenként, vagy egy község névjegyzéke után 20 fillér állapítottak meg. Ezen díj a leíró és hitelesítő vármegyei kiadót illeti meg. A magán használatra kiveendő másolatok bélyegmentesek.

Polgári erények.

Igaza volt Gönczi Lajosnak, amidőn Székelyudvarhely városnak a napokban tartott közgyűlésén, azt a munkát, a melyet maga a képviselőtestület végez, a nevével nevezve: — szalmacséplésnek mondta. Igaza volt, mert a mi képviselőtestületünk sokkal jobban ért a politikáláshoz, megszavazott témáknak hajánál fogva való előhozásához, mint a reális munkához. Már megszavazott, üres, feledésbe ment témák, föllengző általánosságok egész temperamentumos pezsgésbe hozzák az egykedvű városatyát vért; egyes szakbeli fejtegetések, a város érdekeit közelről érintő dolgok ellenben a tulnyomó részt elszibbasztják. Azok a végeérhetetlen üres vitatkozások, melyek az Eduárd és Kunigunda nótájára emlékeztetnek, nem imponálnak az újdonsült városatyáknak sem, mivel azok többsége, már a jóra való részszel tart és értéke szerint becsüli és semminek tartja, sőt még ennél is többnek: időlopásnak. És tényleg az. Tékozlása az időnek, türelemnek; hátráltatása mindennek és sok jóra való eszme megakadályozása; félkegyelmű szószaporítás. A képviselőtestületnek megvannak a maga speciális kérdései, a melyek állandó pontját képezik a tárgysorozatnak és a mely tengerikigyók iránt már bizonyos csömör is van a közönség soraiban. A jó társaságban, ha valaki erről kezd beszélni, az emberek szétszaladnak mellőle. Multját, jelenét, s tán jövőjét is mindenki tudja.

Egy alkalommal a többek között városi ügyekkel foglalkozva, megirtuk, hogy a polgári elemben van a legnagyobb állam- és nemzetfentartó erő; mert a polgári elem az, a mely tanul, dolgozik, vagyont gyűjt és életmódjában a vallást és az erkölcsöt egyesíti. És sajnálattal konstatáltuk, hogy a polgári elem befolyása, a közügyek iránt való érdeklődése nem az, mint csak a szomszéd faluban is, s ólomsúlyal nehezkedik a fásultság, a közöny, a megnyugvó lemondás erre a városra, mely következőes folytatása a régi városi patricziusi uralomnak.

Azonban ez már a — multté, s hogy a városi polgár mennyire szakított ezzel a közömbösséggel, talán mi sem bizonyítja fényesebben, mint éppen az a lázas buzgólkodás és tevékenység, a melyet a nem régeből lezajlott bizottsági választásoknál saját érdekében kifejtett. Örömmel néztük ezt, mert mi az városi bizottsági tagnak avagy „városatyának“ lenni? Polgári tisztesség, melynek azonban semmi anyagi jutalma nincs, csakis terhei és sokszor nagyon sulyos terhei vannak. Részt venni minden közgyűlésen, foglalkozni a város igazgatását érdeklő összes szövevényes ügyekkel, mindezekre időt, munkát, fáradságot fordítani — teljesen ingyen! — mindez csak kisebb része ama terheknek, melyek ezzel a nobile officiummal együtt járnak. De mik ezek ama terhekhez képest, melyek még vállakra nehezülnek. Ex asse kell foglalkozni minden anyagi kérdéssel. Meg kell vizsgálni a budgetet, a szerződéseket, az ajánlatokat, ellen kell őrizni a gazdálkodást, a javadalmasokat. És mindezt ingyen! Tisztán csak becsületből és a város érdekei iránt érzett önzetlen és lángoló lelkesedésből.

Hát nem a legmagasabb idealizmus az, ennyi terhet, ennyi munkát vállalni teljesen érdektelenül. És nem csodás-e, nem a polgárerények netovábbja-e, hogy ezekre a terhes állásokra nem kötéssel kellett az imént megtörtént választáskor az embert fogni, hanem jóval több ajánlkozó akadt, akik ezekre a helyekre aspiráltak, mint amennyi hely volt. Sőt lázas versengés fejlődött ki a jelöltek között, s maguk a választók is lázas tevékenységet fejtettek ki a saját „listájuk“ mellett. Gyűléseztek, vacsoráztak, bizalmas látogatásokat tettek, egyszóval megfeszítették minden erejüket és befolyásukat, mintha nem

is önzetlen és haszonmentes polgárerények gyakorlásáról lett volna szó. Hát nem fölemelő látvány-e ez?

És ez ambiciózus tábor munkásságának az eredménye — kérde a nyájas olvasó —? Bizony az eredmény végtelenül elszomorító...! Legalább erről bizonyít ez a szerdai közgyűlés, a melyen mint föntebb említettük, végre nevének neveztek a képviselőtestület munkásságát, a mely egyenes származéka a magával tehetetlen, konzervatív nagy többségnek, és annak, hogy a jók érvényesülése e teremben majdnem lehetetlenné tétetett. Vagy talán nem emellett bizonyít az a jelenet — a melyik egyébiránt az illető kérdés beadójára nézve fiacóval végződött — amidőn a közgyűlés színe előtt pellengére állítsák a város egyik tisztviselőjét? A kérdés sokkal fontosabb, mint talán az első pillanatra látszik. Ugyanis Székelyudvarhely város tanácsa egy új állást kreál, a melyet a képviselőtestület annak rendje és módja szerint szabályrendeletileg biztosít. Ez állást pályázati hirdetés útján egy megfelelő képzettségű egyénnel választás útján betöltik, s most, hogy talán az a tisztviselő — (nem mintha nem felelne meg a reá bizottaknak) — egy-két embert — óh uram isten bocsásd meg — nem kínált meg az adófizetés alkalmával üléssel, az elcsapását kérik, nem, követelek. Hogy talán még egy tisztviselő egy városatyával merjen paczkázni? Vagy éppen gorombáskodni? S hogy nem tesz azonnal eleget kívánságának? Nekem, amikor én választottam! (Az igaz, hogy nem szavaztam reá. De ez nem változtat a dolgon.) Uram fia! Ki az a vakmerő?! Majd megmutatom, hogy én ki vagyok!? Én városatyá vagyok! Elcsapom. Elcsapatom! — Rohan és megírja, nem, megírja a kérést. És milyen kérést!... Az embernek arcába szökik a vér, és ámulva kérde: hogyan még ez is lehetséges? Az utca szeméjéből összehordott szavak, a személyes bosszu szenvedélyes kitörései, a mely előtt semmi sem szent, a mely behatolni kíván a magán életbe, a családi szentségbe, a mely mindazoknál, a kik azt, a jogosan pasquillnak nevezett iratot, végig hallgatták, csömört idézett elő, visszatetszést szült.

Ez már nem csak az illető hivatalnoknak ügye, hanem az összes városi tisztviselőké. És hogy a képviselőtestület azt erősen visszautasította, ez részben neki is érdekében állott, mivel nem engedheti meg azt, hogy a tisztviselői, akiket a közbizalom helyezett állásukba a mit bizonyít már maga az a tény, hogy ott vannak, ilyen és hasonló zaklatásoknak legyenek kitéve. Mert ma az ellen, és kiáll jól érte, holnap már a polgármestertől lefelé intézhetnek ilyen, pusztán személyeskedésen alapuló okokból, kvalifikálhatatlan támadásokat.

Természetes, hogy a tisztviselő hivatásánál fogva mindig alárendeltje valakinek. Még a miniszter is. Hát még a kisebb hivatalnok, aki fölött a főnökök egész sora áll. Arról tehát nem lehet szó, hogy a hivatalnokok ezen alárendeltségi viszonyok alól függetlenítsenek. Nem is ezért történtek azon a közgyűlésen igen alapos felszólalások s mi is e helyen szót nem azért, hanem ezt teljesen függetlenül a személyektől, csak azért teszünk, hogy minden áron meg kell akadályozni az ilyen magán természetű tulkapásoknak a nyílt színre való engedését annyival is inkább, mivel a tisztviselő ügyeit fegyelmielleg szokás elintézni. Ezért nyer az egész dolog olyan látszatot, hogy itt nem is annyira „nyakkitörés”-sel, mint inkább meghurcolással állunk szemben. Miféle dolog az valakinek, bárkinek, az existenciájára ilyen kerülő uton törni? Ott a fegyelmi hatósága, tessék oda fordulni; az majd meghallgatja mind a két félnek panaszát, illetve védekezését. Ez jogos és méltányos eljárás, s így kiderülnek a titkos motívumok, de az igazságszolgáltatás érdekei is mindenestre megkövetelik ezt. Kilátott már olyat: egy vádlottat elítélni kihallgatás nélkül!

A dolog ilyen való állása felett gondolkodva jut eszünkbe, egy harmadik eset. Hát ha valjon e hajsza nem is az ember, hanem az állás ellen irányul? Ez már más kérdés, habár egy állás megszüntetését soha sem lehet az illető tisztviselő elcsapásához kötni. Ha ez nem, hát más; de a rendszeresített fizetés mégis csak elfogy. Ha hiba vagy tévedés történt, az akkor lett elkövetve, a midőn azt az állást kreálták. Itt egy megvitattott, de mennyire megvitattott és felsőbb forum által jóváhagyott szabályrendelettel állunk szemben, melyet sajnos, a képviselőtestület m. t. tagjainak nagy része már elfelejtett, a mi végtére itt, ahol az ügyek periodikus rendben ismételt tárgysorozatra kerülnek, s a szegény vá-

rosatyá, ismételt szavazás esetén szinte nem tudja, hogy valjon a mult alkalommal ellene, avagy mellette szavazott-e, mert végtére is hű akar maradni elveihez, — nem is csoda.

A város képviselőtestülete 116—1877. képv. testületi szám alatt azonban csakugyan elhatározta létesíteni egy második pénztárnoki állást, a melyre az állami adók kezelése bízott. Természetesen az már más kérdés és más megítélés alá esik, hogy helyes volt-e, szükség volt-e arra? Azonban mivel itt e teremben soha sem lehet tudni még azt sem, hogy bizonyos dolgok hová lukadnak ki, hát a képviselőtestületnek e fölött a határozata fölött is könnyen napi rendre térhetnénk, csak azt jegyezzük meg, hogy a királyi adóhivatalnál az elmúlt év 4 millió 223 ezer korona állampénzbeli forgalmát egy pénztárnok és egy ellenőr bonyolította le a város 350 ezer korona forgalmával, két pénztárnok- és két ellenőrével szemben. A képviselőtestület előbb említett határozatát a törvényhatóság 131—1898 szám alatt erősítette meg, s így ez állás, a mit igen sokan emlegettek nem ideiglenesen, hanem véglegesen állított be, s így jogerős és érvénybenálló. S lám, a közgyűlés egy része bizony-bizony szinte beugrott a pamphletnek.

Tisztogatás folyik most országszerte, a súlyos viszonyok öntudatra, energiára és céltudatos gondolkodásra kényszerítik a legtunyábbakat is. Ilyenkor egy képviselőtestületnek fokozottan szüksége van erkölcsi prestige-ére és mindenekfölött szabadnak kell tudnia magát mindennemű illetéktelen befolyástól. Az ilyen terrorizmusoknak a teremben való megkísérlése és nagyképekpedések pedig, a milyenre ez alkalommal rámutattunk, alkalmasok arra, hogy teljességgel lerontsák a képviselőtestület iránt való bizalmat és alaposan megrendítsék erkölcsi hitelét, az ideális, önzetlen polgárerényekben nem hívó, rossz máju sötét pesszimisták öröme. *Becsek Aladár.*

Megyei virilisták.

A legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok 1902-ik évre érvényes névjegyzékét a megyei igazoló választmány a következőleg állította össze:

1. Ugron Gábor 2543 korona 84 fillér. 2. Szabó Albert 2263.78. 3. Teichner Jakab 2119.60. 4. Fábián József 1826.01. 5. Konez Ármin 1792.70. 6. Dr. Dániel Gábor 1635.92. 7. Flórián Bogdán 1440.81. 8. Ugron Zoltán 1355.23. 9. Dr. Török Albert 1325.68. 10. Dr. Várentsik Ferencz 1198.12.

11. Szöllösi Sámuel 1171.55. 12. Dr. Solymossy Lajos 1152.38. 13. Br. Kemény Béla 1109.70. 14. Daniel Lajos 1109.70. 15. Gál János 1063.60. 16. Gyarmathy Ferencz 1024.40. 17. Ugron Ákos 1004.79. 18. Sebessy Ákos 992.98. 19. Bartha Andor 961. 20. Szabó Ferencz 939.85.

21. Kedei György 915.80. 22. Gyertyánffy Gábor 892.40. 23. Embery Árpád 824.80. 24. Gyárfás Endre 765.24. 25. Jakab Gyula 764.99. 26. Papp Ödön 741.40. 27. Dr. Gyarmathy Dezső 713.64. 28. Dr. Simó Balázs 701.12. 19. Kassay Ignác 647.64 30. Bajnóczky András 644.21.

31. Lántzky Sándor 565.84. 32. Biró Sándor 553.04. 33. Pálffy Dénes 552.98. 34. Pálffy Károly 540. 35. Borbáth Dániel 534.10. 36. Jung-Cseke Lajos 520.70. 37. Sámson Lajos 515.30. 30. Flórián Kristóf 497.93. 39. Sándor Domokos 495.94. 40. Persián János 490.08.

41. Jánosy Gyula 488.38. 42. Kassay Domokos 483.01. 43. Fernengel Gyula 480.17. 44. Haberstumpf Károly 469.23. 45. Becsek Aladár 467.46. 46. Gergely Ferencz 460.89. 47. Szent-Királyi Árpád 453.01. 48. Csanádi Zsolt 450.76. 49. Jaeger József 440.10. 50. Lengyel László 436.65.

51. Müller Károly 435.40. 52. Kassay Ákos 431.21. 53. Szenkovits János 424.58. 54. László Domokos 402.42. 55. Dr. Mezei Ödön 391.02. 56. Szállasi Ferencz 388.21. 57. Dr. Nagy Sámuel 383.42. 58. Stein Izsák 380.40. 59. Betegh Pál 353.82. 60. Sterba Ödön 349.44.

61. Diemár Károly 346.60. 62. Árvás Kristóf 345.25. 63. Rozmán Jakab 338.97. 64. Reiner János 337.96. 65. Szentpétery Gergely 336.96. 66. Jéddi Tamás 335.12. 67. Sándor János 332.96. 68. Soó Gáspár 325.82. 69. Kovács Domokos 325.73. 70. Hlatky Miklós 325.64.

71. Mánya Gergely 325.49. 72. Stein Salamon 322.89. 73. Orbán Dénes 322.11. 74. Dr. Ráczkövy Sámuel 322. 75. Novák Károly 320.71. 76. Dávid Ignác 316. 77. Balácsi Sándor 313.89. 78. Solymossy

János 312.40. 79. Dr. Kassay Albert 311.56. 80. Biró Aron 309.12.

81. Lukács Domokos 305.30. 82. Haurich Alfréd 300.95. 83. Sándor Mózes 300.40. 84. Gáspár József 300.16. 85. Gidáli József 298. 86. Binder Péter 297.83. 87. Dr. Lengyel József 293.52. 88. Molnár Károly 291.48. 89. Robonyi Adolf 191.82. 90. Bod Károly 290.60.

91. Tamás Albert 290.04. 92. Hein Pál 290.03. 93. Ugron János 288.48. 94. Gönczi Lajos 287.40. 95. Biró Mihály 287.30. 96. Székely Mózes 285.73. 97. ifj. Tassaly József 272.17. 98. Miskolczy Károly 270.64. 99. Zappé Béla 256.50. 100. Illyés Ferencz 254.60.

101. Neufeld Eliás 254.50. 102. Pávelka Márton 252.80. 103. Szent Bálint 252.17. 104. Zakariás Antal 247.90. 105. Walter Vilmos 243.40. 106. Balácsi Ignác 236.14.

Póttagok: 1. Lőrincz Lajos 235.72. 2. Szabó István 233.84. 3. Daróczy Miklós 232.58. 4. Spilman Lázár 220.91. 5. Kovács Dénes 214.73. 6. Homolay Lajos 213.52.

Ujdonságok.

Esküvő. Dr. Szabó Károly székelykereszturi fiatal orvos csütörtökön délután tartotta esküvőjét *Kuncz Vilma* kisasszonnyal, *Kuncz tankerületi főigazgató* leányával Kolozsvárott. Az esküvőt egy szűksaládi körű vacsora követte, s az új pár még az esti 9 órai vonattal a férj állomás helyére, Székelykereszturra utazott.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés. Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 18-án rendkívüli közgyűlést tart. Ezen rendkívüli közgyűlés egyetlen tárgya a kegyelmes királyi meghívó levél kihirdetése.

Kinevezés. A kultuszminiszter *Bal Jeromos* tanárt a helybeli áll. főreáliskolához a latin nyelv tanítására kinevezte.

Az állami tisztviselők mozgalma. Ahhoz a nagyszabású mozgalomhoz, a mely Tordáról indult ki és a mely az állami tisztviselők helyzetének javítását tűzte ki célul, országszerte mindenünne csatlakozást jelentettek, míg végre most városunk állami tisztviselői is megmozdultak, s a csatlakozás érdekében értekezletet tartottak. Az értekezletet a pénzügyi tisztviselői kar hívta egybe és 8-án tartották meg a tanácsház nagytermében. A szép számban megjelentek elnöknek *Csanády Zsolt* kir. járásbíróvá választották meg, majd kimondották, hogy csatlakozni az országos mozgalomhoz, s a még az év folyamán megtartandó kongresszuson képviseltetni fogják magukat.

Ravasz Árpád kollegiumi tanár egy évi szabadságáról a folyó tanév elején tért vissza. Ravasz távolléte alatt a németországi egyetemeket látogatta és a paedagogiai viszonyokat tanulmányozta. Itt említjük meg, hogy a kollegimhoz ez évre *Lovass Aladár* h. vallás tanár és *Nagy Elemér* h. tanár neveztek ki.

A telephonnak városunk és Budapest között való beállítása biztosítva van. Mult számunkban emlékeztünk meg ugyanis, hogy most, amidőn a budapest—bukaresti telephon átadott a forgalomnak, a kereskedelemügyi miniszter kívánságához képest mindazon városok, a melyek a fővonal mentén fekszenek és előfizetőinek száma a huszonötöt meghaladja, a fővonalhoz bekapcsolatnak. Városunk jól lehet meg lehetős távol esik a fővonalról, azonban az illetékes tényezők közbenjárására a miniszter kilátásba helyezte, hogy ha Székelyudvarhely város előfizetőinek száma a feltételezett 25-öt meghaladja, kivételesen szintén bekapcsolatnak. Városunk telephon előfizetőinek a száma jelegleg tizenkettő. A még hiányzó 13 előfizető megkeresése végett dr. *Damokos Andor* alispán 12-én délutánra értekezletet hívott egybe, a melyen a város előkelő kereskedői teljes számban megjelentek. *Damokos* alispán az ügyet részletesen ismertette, a mely után az összes jelen voltak késznek nyilatkoztak az előfizetők sorába belépni. Így tehát a városunk még az 1902-ik év tavaszán államlakosul lesz a fővonalhoz bekapcsolva, a mely az alispán tevékenységéről tesz élénk bizonyosságot, azonban kereskedőink áldozatkészségét is igen előnyösen tünteti föl.

Hó a Bucsinban. Meglehetősen valószínű, hogy azok a legöregebb emberek, akik az idej rendkívüli időjáráshoz hasonló időjárásra következetesen nem szoktak vissza emlékezni, ebben az évben hónapoként megszólaltak és elmondták, hogy ilyen haszon-

talán czudar nyárra illetve őszre nem emlékeznek, és ebben nekik mi teljesen igazat is adunk. Na, mert hát a szabad természet, amint nevezik, ugyancsak kitett magáért, úgy hogy most a gazdák panasztól hangos az ország. A rendkívüli abnormis időjárás, amelyről azt hittük, hogy a nyár derekán kiűhöggi magát, nem engedett semmit sem, s ennek tulajdonítható, hogy a Bucsinban a hó még augusztus 29-én leesett, amelynek hidege nálunk ugyancsak alaposan érezhető.

Képviselői programbeszéd. A h. oklándi kerület szabadelpártja *Daniel* Lajos elnökle mellett f. hó 12-én délelőtt Oklándon nagyszabású gyűlést tartott. Az elnöki megnyitó után *Jakab* Gyula ny. alispán, tekintettel arra, hogy a kerületben két szabadelpárti jelöltnek a fellépését károsnak találja, bejelentette visszalépését, amely után a gyűlés egyhangulag *Heltai* Ferenczet jelölte, a kit az elnök indítványára *Kisgyörgy* Sándor unitár. esperes vezetése mellett egy nagy küldöttség hívott meg. A mintegy 600 főnyi választóközönség állandó helyeslése mellett tartotta meg azután *Heltai* programbeszédét, amely közismeretű. A gyűlésen még beszéltek a választókhöz: *Benedek* Elek lapszerkesztő és dr. *Daniel* Gábor képviselőházi elnök, a kiknek beszédjük nagy hatást tett a népre. A gyűlés végeztével bankett volt.

Tanító közgyűlés. Az udvarhelymegyei Tanítóegylet XXVII. évi rendes közgyűlését folyó hó 25. és 26. napjain tartja meg Parajdon. 26-án este *Tiboldi* István elhunyt tanító síremlékére tánczczal egybekötött hangversenyt rendeznek.

Meghalt egy jó leány. *Zágoni* Biri, szerdán, 11-én reggel pár órai szenvedés után N.-Bacsonban meghalt. Olyan volt e kedves leány élete, mintegy jókedvű mosoly, mely mindenüvé friss kedvet visz, ahol fölcillan; a társaságban ismerőseinek kedvence volt, s mindenkit elragadott, lekötöztetett őszinte, gyöngéd lelkületével és kedélyének melegével. Alig egy éve, hogy városunkból, amelynek sok éven át volt munkás lakója, hogy lankadatlan munkássága gyümölcsét nyugodtan élvezhesse, Nagy-Bacsonba rokonaihoz távozott. Halála őszinte részvétet keltett mindazok körében, akik őt megismerték. Temetése 13-án történt meg a ref. vallás szertartása szerint.

Orvos értekezlet. A vármegyében levő orvosok f. hó 1-én és 8-án Dr. *Kassay* Albert elnökle mellett értekezletet tartottak. Az értekezleten a folyó ügyek mellett az egységes megyei díjtartás megállapítása is szönyegre került. Mint értesítenek ez ügyben az egységesítést keresztülvitték, a melyet még az év folyamán alkalmunk lesz olvasóinkkal közölni.

Székelyudvarhely város közgyűlése. Székelyudvarhely város képviselőtestülete 11-én *Szakáts* polgármester elnökle mellett rendes közgyűlést tartott, amely iránt a képviselőtestületi tagok nem nagy érdeklődést tanúsítottak. A közgyűlés tudomásul vette a polgármesternek az I. féléről tett jelentését, a melyben hű képét nyújtja a város anyagi mint forgalmi viszonyait illetőleg. Tudomásul vették a közalap, szegényalap zárszámadásokat. A tanács által a létesítendő kegyeletház céljaira való ingyen telek adására tett előterjesztést, tekintettel a többség hiányára egy újabb, okt. 16-ikára összehívandó közgyűlésen fogják tárgyalni. A város területén fizetendő bor- és husfogyasztási adó beszedési jogának 1902—1904. évekre leendő megváltása ügyében a tanács azon javaslatára, hogy tekintettel azon körülményre, miszerint a bor- és husfogyasztási adóból a városnak 1900. szept. 1-től 1901. szept. 1-éig terjedő idő alatt a kincstárnak megváltási összeg fejében 25892 koronát fizetett, s így a tiszta haszon mindössze 52 koronát tett ki, kimondta a közgyűlés, hogy hajlandó bor és husfogyasztási jogát 26 ezer koronával megváltani; az egyezés megkötésére egy három tagú bizottságot delegáltak. A kisdédovodai tandíjat, ellentétben a tanács javaslatával, nem törölték el. A községi fiúiskola államosításának keresztülvitelét a közgyűlés egy memorandumtól várja, a melynek megszerkesztése végett a polgármester elnökle alatt ugyancsak egy három tagú bizottságot küldtek ki, a melybe *Sándor* Mózes, Dr. *Válentsik* Ferencz és Dr. *Soó* Rezső biz. tagokat választották meg. *Reiner* János és társainak az adópénztárnoki állás megszüntetése végett beadott kérését a közgyűlés visszautasította. E tárgyra különben lapunk mai számában részletesen kitértünk. *Jánosi* Gyula biz. tagnak az aszfalt kamat határidejének tisztázása végett beadott indítványára a tanács azon véleményét, hogy az már az átvételi jegyzőkönyvben megtörtént, a közgyűlés elfogadta. A tárgysorozat 21 pontból állott, melynek letárgyalása az egész napot igénybe vette.

A miért elmarad a turógyár. Lapunk mult heti számában, egy pár lapban megjelent azon közleményre vonatkozólag, miszerint a sóvidéki juhturógyár felállítása a legelők hiányának következtében maradt el, megirtuk, hogy a gyár felállításának elmaradásául ezt az érvelést, a midőn az e járásban levő 65 ezer hold erdőből 92% legeltethető, el nem fogadhatjuk. Némi örömmel szolgál, hogy állításunk most beigazolást nyert. Ugyanis a vármegye közgazgatási bizottságának f. hó 11-én tartott ülésében dr. *Damokos* az alispáni jelentése megtétele alkalmából a többek között arról a mozgalomról is megemlékezett, amely juhturógyár felállítását célozta. A gyár létesülése érdekében a miniszter *Szili* állattenyésztési felügyelőt küldötte ki, aki a gyár felállítását azon okból véleményezte elodázandónak, mivel a sóvidéken a turótermelést jelenleg annyira nem üzik, hogy a helyi szükségletet is bevétel által kénytelenek fedezni. Ezt, ellentétben a legelőkérdéssel, a gyár felállításának elmaradása ügyében teljesen elfogadható indoknak találjuk.

A Székely Társaság, mely városunkban ezelőtt mintegy két héttel alakult meg, első összejövetelét 9-én tartotta meg, s ezután minden második hétfőn időnként kilelölendő helyen összegyűl. A társaság a tagok által vitt vendégeket szívesen látja. A legközelebbi értekezleten a székelyek érdekében kifejtendő munkálatok megbeszélése mellett, az alapszabályokat is összeállítják.

Tanoncziskolai igazgató választás. Székelykeresztúron a napokban választották meg az új tanoncziskolai igazgatót, *Szász* Béla közs. ig. tanító személyében. A vármegye részéről a választáson gróf *Lázár* Ádám főjegyző volt jelen.

Egy hó közgazgatása. Udvarhelyvármegye közgazgatási bizottsága f. hó 11-én tartotta *Hollaki* főispán elnökle mellett folyó havi ülését, melyen a mult havi darabok nyertek elintézést. A biz. tagjai közül jelen voltak: Dr. *Damokos* Andor, Gróf *Lázár* Ádám, *Ádám* Albert, *Jung-Cseke* Lajos, *Diószeghy* Samu, dr. *Lengyel* József, dr. *Mezei* Ödön, *Ugron* János, dr. *Válentsik* Ferencz, *Gyarmathy* Ferencz, *Molnár* Lajos, *Szabó* Gergely, dr. *Nagy* Samu, *Ferenczy* Gyula, *Zonda* József, dr. *Keith* Ferencz, *Szabó* Gábor. — *Hollaki* főispán megnyitójában tudomására hozta a bizottságnak, hogy a mult hónapi gyűlésből kifolyólag a minisztertől feliratilag kérelmezett inségmunka engedélyezése érdekében ő maga is felírt de személyesen is közbenjárt, s vezetése mellett a vármegyei képviselők és alispán küldöttségileg keresték meg a minisztert, hogy az kedvező elintézésben részesüljön. A pénzügyminiszter a hagyási ut kiépítését kilátásba helyezte, amelyet aztán a minisztertanács is elfogadott, s az erre vonatkozó rendelet már közelebből le is fog érkezni, amely után a munka azonnal megkezdhető lesz. A bizottság éljenzéssel vette ezt tudomásul. — A tárgysorozat első pontja alatt dr. *Damokos* alispán tette meg jelentését. Alispáni iktatóra érkezett 1381 ügydarab, amelyből 842 nyert elintézést. A katonai utóállítások megtartattak, a házipénztár vizsgálata megejtetett. A közgazgatás menetét e hóban semmi sem zavarta meg. A telefon már Sz.-Keresztúrra is kiépített, s annak az egyes községekre való kiterjesztése foganalva vétetett. — *Ferenczy* Gyula árvaszéki elnök jelenti, hogy az iktatóra érkezett 2228 ügydarabból 1675 nyert elintézést. A hó végével gyámság alatt 10762, gondnokság alatt 757 egyén maradt. Sz.-Udvarhely város árvaszékénél az iktatóra érkezett 89 darabból 25 nem lett elintézve. A hó végével gyámság alatt maradt 489 egyén. — Dr. *Lengyel* József m. főorvos jelentése szerint a közegészségügy állapota a megelőző hóhoz viszonyítva kedvezőtlenebb volt, amennyiben a hevenyfertőző betegségek meglehetősen nagy számmal fordultak elő. Orvosrendőri hullavizsgálat 8 esetben végeztetett. A közkórházban 155 beteg ápolatott. *Ugron* János itt a megyében elterjedett rossz készítményű szódavíz kifogásolta. — Gróf *Lázár* Ádám h. tanfelügyelő jelentése szerint az áll. el. iskolában a szorgalomidő beálltával a tanítás megkezdődött. — *Diemár* Károly kir. ügyész jelenti, hogy a központi fogházban 3 vizsg., 47 elítelt, a kereszturi j. b. fogházában 1 vizsg. 7 elítelt a h. oklándiban 34 elítelt, összesen 8 vizsg. és 88 elítelt fogoly volt letartóztatva. — *Molnár* Lajos pü. igazgató jelentése szerint egyenes adódon befolyt 37904 kor., hadmentességi díjban 273 kor., bélyeg díj és jogilletékben 6308 kor., fogyasztási és italadóban 6009 kor., dohányj. jövedékben 36710 kor. — *Diószeghy* Samu kir. főmérnök jelentéséből kitént, hogy az árvizek úgy az állami, mint a törvény-

hatósági utakban lényeges károkat okoztak, amely hiányoknak a pótlása már kezdetét vette. — *Zonda* József állatorvos jelentése szerint az állategészségügy a megelőző hóhoz viszonyítva kedvező volt. — A bizottság dr. *Damokos* alispán javaslatára a m.-hermányi esendő-különítmény felállítását végett a minisztert feliratilag fogja megkeresni. — A tárgysorozat 45 magántermészetű pontból állott, s még délelőtt letárgyalták.

Tüz Szent-Erzsébetben. Szent-Erzsébet községben tegnapelőtt tűz ütött ki, s két gazdának mindene odaégett. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy az oltásnál maga B. *Kemény* Bélán személyesen segédkezett, amely nemes cselekedet természetesen mély benyomást tett a falu népére.

A kuhar-oldali sétatér. Megirtuk, hogy a város tanácsa az alispán kezdeményezésére, a város tulajdonát képező Kuhar-oldalon egy sétaut készítését vette tervbe, mivel annak keresztülviteléhez a katoná-parancsnokság egy korábbi értekezleten a katonai erő felhasználását s az erdőhivatal pedig a szükséges mennyiségű csemeték adását kilátásba helyezte. A miniszter a közig. erdészeti bizottság megkeresésére kivételesen engedélyezte, hogy e védendőben egy két méter szélességű ut vágassék. A város mint értesülünk, most azon alkalomból kifolyólag, hogy a hó végével katonai utász-csapatok érkeznek városunkba, a czéllövőhöz vezető ut javítása végett, átiratot intézett a katoná-parancsnoksághoz, hogy czélszerű lenne ez alkalommal a sétautat is kiépíteni; egyben pedig megkereste az erdőhivatalt is, hogy az ut kiépítéséhez a mint hozzákezdnek, az ut mentének fákkal való beültetése iránt intézkedjék. Így tehát még a folyó év őszén el fog készülni a város árnyasutja, a mely már rövid pár év múlva kellemes találkozó helyül fog szolgálni a közönségnek.

Kiselejtezett papírok árverése. A helybeli kir. pénzügyigazgatóság mellérendelt számvevőségénél a régi iratok, lajstromok és könyvek kiselejtezéséből származó mintegy 15—20 métermázsas selejtpapír lévén eladó, melyre folyó hó 23-ik napjának délelőtt 10 órakor nyilvános szóbeli árverés fog tartatni. A papírok kikiáltási ára métermázsánként 5 korona.

Acetylen világítási telepek. Minden új iparágának nagy küzdelmekkel kellett szembe szállnia, amíg érdemelt érvényre juttatja, épp így volt ez eset az acetylen világítással is. De kevés azonban azon iparágak száma, melyek így rövid idő alatt annyira fejlődtek és tökélesítve lettek, mind a hogy azt az acetylen világítási készülékek gyártásában észrevehetni. Egy a még rövid idő előtt még veszedelmes világítási mód az acetylen, ma már sokkal kevésbé veszedelmes, a mindenütt használatban levő petroleum világításnál is. Az acetylenvilágítás veszélytelenítésének alapfeltétele egy megbízható, czélszerű és egyszerű szerkezetű készülék; és az egész telep szolid kivitele. E tekintetben minden kívánalmaknak megfelelő gyártmányú készüléket szállít *Klemm* és *Nowák* acetylen világítási gépgyár és fémöntőde Kolozsvárt, (pályaudvar) melyet számtalan elismerő levelek által készülékeinek teljes robuszmentessége az összes berendezett telepek szakszerű és kifogástalan kivitele, valamint készüléküknek egyszerű építkezések igazolattik. Különös figyelembe ajánljuk e czég mai hirdetését.

Közgazdaság.

Vetőmagvak hamisítása. Budapestről jelenti tudósítónk, hogy Budapest főváros közgazgatási bizottsága a napokban tartott ülésén *Deutsch* Gyula budapesti nagykereskedő hamisítási ügyével foglalkozott. *Deutsch* hangzatos ígéretekkel szóta a vidéki gazdaközönség nyakába a különböző gazdasági magvakat, melyek a legtöbb esetben silányak, illetve egyes hamisítások voltak és természetesen az a gazda, aki az ő magvából vásárolt és azt vetette el — érzékenyen károsodott. Leginkább a lóhere magvakal manipulált, mert az üzlet nagyon jövedelmező volt. A magyar lóheremag csíráképessége ugyanis több mint 90%, — ő pedig a kitűnő magyar lóhere magot olyan silány amerikai maggal keverte, amelynek a csíráképessége csak 6%-ot tesz ki. Az elvetett magot már nem lehet megvizsgálni és így hiába panaszkodott a gazdaközönség — *Deutsch* Gyulára nem volt rábizonyítható bűnös manipulációja. Az idén kora tavasszal azután váratlanul vizsgálatot tartottak *Deutsch* Gyulánál, amelynek során konstatálták, hogy 32 zsák amerikai magot pár nap alatt megrendelőinek szétküldött és azonkívül az üzletben és a közraktárakban nagymennyiségű ilyen magot találtak. A hamis lóheremagot elhobozták és a vizsgálatot ellene megindították. A közgazgatási bizottság *Deutsch* Gyulát, tekintve, hogy a magyar nagykereskedelem jóhírnevének a külföld és a vidéki gazdaközönség előtt való megrontására törekedett, — hogy a vidéki gazdáknak a hamisítással érzékeny károkat okozott, és végül, hogy a vetőmag-hamisításért egy ízben büntetve is volt — tizenöt napi elzárásra, 800 kor. pénz büntetésre és a költségek fizetésére ítélte. — Ebből az esetből is láthatja a gazdaközönség, hogy mennyire óvatosságnak kell lenni a vetőmag vásárlásánál, mert lelketlen kereskedők érzékenyen megkárosíthatják, — és éppen ezért elkerülendő feltétlenül szükségük van a gazdáknak arra, hogy teljesen megbízható nagykereskedőnél szerezzék be szükségletüket. Ez az eset kell, hogy óvatosságra intse a gazdákat.

Szám 740-1501.

vh.

Arverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közbirrá teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbíróságnak V. 533/2-1901. polg. számú végzése által Szegedi Pártos Lajos kereskedőnek képviselve Dr. Kovács Mór ügyvéd által, sz.-udvarhelyi Klinger Marton és neje ellen 700 korona tőke és járuléka iránti ügyben, alpereseknél Sz.-Udvarhely városban összesen 1273 koronára becsült következő javak, u. m.: egy billiárd asztal, Naleszky-féle három golyó és 10 dáká együtt, egy kávéházi pénztár szürke márványlapu tükörrel és pohár-állvánnyal ellátva, és még 4-től 26 tétel alatti üzleti ingók. Sz.-Udvarhelyen alperesek üzlet- és lakházánál 1901. évi **október hó 5-én** délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen elfognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendő, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adatni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhívatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1901. szeptember 6-án.

Biró Sándor, kir. végrehajtó.

Kiadó lakások! A főpiacz-téren, egy nagyobb 3-4 vagy 5 szobás, egy kisebb 2-3 szobás, konyhás, emeletes; egy két szobás földszinti lakás, mindenik mellékhelyiségekkel, azonnal kiadó és átvehető. A lakások részben újból alakítottak át és festettek ki. — Értekezhetni Koncz Armin tulajdonos, gyógyszerésszel.

Trilby perszajó

A női szépség
elérésére, tökéletesítésére
és fentartására legkitűnőbb
és legbiztosabb a
FÖLDES-féle
MARGIT-KRÉM

mely vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz teljesen ártalmatlan és zsírmentes.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szepölöt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat, redőket, himlőhelyeket, az arczot fehérre, simává és üdévé varázsolja.

Legkitűnőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit hölgy-por 60 kr., Margit szappan 35 kr., Margit foggép (Zahnpasta) 50 kr., Margit arczvíz 50 kr.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész, Arad.

Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszert kereskedésben.

FŐRAKTÁR:

Solymossy János és Koncz Armin gyógyszertáraiban.

Szám 12845-901.

alisp.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Udvarhelyvármegye igazoló választmánya által megállapított legtöbb adófizető törvényhatósági bizottsági tagoknak az 1902-ik évre érvényes névjegyzéke, a vármegyeház első aljegyzői irodájában mátol számítandó 15 napon keresztül, bezárólag **f. évi szeptember hó 24-éig** közszemlére lesz kitéve.

Erről érdekelteket azon felhívással értesitem, hogy azt ez időben a hivatalos órák alatt betekinteni, s az ellen netaláni sérelmeik orvoslása végett fellebbezni jogosultak.

Székelyudvarhelyt, 1901. évi szeptember hó 10-én.

Dr. Damokos Andor,
alispán

ACETYLEN

világítási telepeknek berendezését, saját szabadalmi szerinti kivitelben, jótállás mellett, egy a biztos működésért, valamint szolid kivitelért, elvállal

Klemm és Nowák

acetylenvilágítási

készülékek gyára és fémöntőde
KOLOZSVÁRT, (Pályaudvar)

Prospektusok, elismerő levelek, egy költségvetések kívánatra bérmentve küldetnek.

Mindennemű fémöntődei munkák elkészítése, ugymint czégtáblák, víz-, gáz- és gőzfelszerelési tárgyak, perselyek stb. saját vagy beküldött minta vagy rajz után, szolid kivitelben és jutányos árban elvállaltatnak.

Peronospora-fecskendők (Permorell) elismert legjobb szerkezetűek, legszolidabb kivitelben kaphatók. Prima Calc. Carbiddből nagy raktár.

A világítási telepek berendezésében jártas, ügyes és szolid képviselők kerestetnek.

W **Törköly,** *W*
szilvorum, rum, finom likőröket

bárki hideg uton

minden készülék nélkül kitűnő minőségben előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen.

WATTERICH A.

BUDAPEST,

VII., Dohány-utca 5. szám.

Sőrmérő-készülékek, cikkek a borkezeléshez, minden borbetegség elleni szerek.

Első és legrégebbi üzlet e szakmában.
Fennáll 30 év óta.

Bartha András

czipésmester

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 21. sz.
(Zálogház mellett).

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe egész újonnan berendezett férfi- és női-

➔ **kész czipőraktárát** ➔

és üzlethelyiségét. A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készített gyorsasággal, tartóssággal, pontossággal, jutányos árak mellett férfi-, női és gyermekcipőket. Sokoldalú tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri.

Könyv- és papírkereskedés
áthelyezés

Tisztelettel jelentem a na gyérdemű közönség és vevőimnek, hogy üzletemet a **Koncz-féle gyógytar** melől a Szentferencz rendi szerzet-templom homlokzatával szemben fekvő **házam botthelyiségébe** helyeztem át.

GYERTYANFFY GÁBOR

Babós és Társai Vaskereskedése

Kolozsvártt Telefon: 351.

Deák Ferencz-u. 25. sz.

Sürg. czim: Babós és Társai.

Az első proszniozi gazdasági géppár Wichterle F. budapesti telepeinek erdélyrészi bizományi raktára.

A legújabb szerkezetű szabadalmazott teljesen szikramentes motorcséplőgépek kettős tisztítóval, árpatoklászóval és legczélszerűbb lóhere-hüvelyezővel, valamint járgányos cséplőkészletek, gabonarosták, trieurök, gőzhajtású malmok, mindentféle aczel- és vasekek, fúkaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, szecska- és répavágók, darálók és kukoricza-morzsolók és ezeknek minden alkotó részei; gabonazáskok, gépolaj hordókban és 5, 10, 15 kg. bádogokban, gépszíj, kender és csepű, asbest lemez, federweiss, gummi, asbest és frichzionsles pakolások, gyanta, kocsikenőcs, coaks és faszén, fedő és csomagoló gyékények, kátrányos és elszigetelő lemezek, kerti eszközök és épületvasalások. Konyhaberendezési cikkek és vasbutorok nagy raktára. — A faszénnel termelt legjobb minőségű kudsiri vas főelárusítója. — Nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyunk teljes tisztelettel

Babós és Társai

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényel, csúznál és meghüléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” czéggjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
osász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.